مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش قىسقىچە خەۋىرى

خوتەن ناھىيەلىك تۇتقۇچىلىق ئابرىتا مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش ئىشخانىسى
1997-يىلى 7-ئاينىڭ 16-كۈنى

ئابرىتىمىز مەخسۇس تېمىدا مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش يىغىنى ئاچتى

7-ئاينىڭ 10-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن خوتەندە ھەرىكەت پارتلاپ مىللىي
مۇئاۋىن شۇجىسى يولداش يۈنپېي، ۋىلايەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ خىزمەتچى تۈرمە
تىپىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى يولداش ئەيبۇللا قاتارلىقلار ئىشخانىمىزدا ئېچىلغان يىغىندا ھەر-
لىك مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش ئىشخانىسىدىكى ھەرقايسى خادىملار
سىغا دوكلات بەرگەن بولۇپ 14 نەپەر ئىشتىراكچى ئابرىتىمىز چاقىرغان مەخ-
سۇس تېمىدا تۈزەش خىزمىتى ئۈچۈن مەيدان يىغىنغا قاتناشتى. ئابرىتى-
[illegible]
ئابرىتىمىز [illegible]
مىللەتلەر ئىتتىپاقىنى بۇزغان، دىنىي ئەسەبىيلىكنى قوزغاتقانلىقى جەھەتتىكى
سۆزلىرىنى ئىشلەتكەنلىكى يىغىندا ئېچىلدى. ئابرىتا پارتىيە سىياسىتى يولىدىكى
ھەر سوممىدا پاسسىپ يىغىندا دىيالوگ ئېلىپ بېرىلدى. ئابرىتا ھەممە يېتەكچى كادىر-
لار، ئاكتىپلاردىن بولۇپ جەمئىي ... ئادەم قاتناشتى يىغىنغا قاتناشقان
ھايالىرىنى ياشقۇرۇشنى بېرىشتە ئاساسەن ئابرىتىمىز خوتەندە ھەرقايسى
[illegible]
[illegible]
قالدى. يىغىندا ... ئالدىنقى ... ئايدا ... ئەسەبىي
... ئاشكارىلاش ... ئۈچۈن تۈزۈتۈپ كەتتى. ب-

تەكشۈرۈشلىرىنىڭ خىزمەت ئۈنۈمى بىلەن كىرىشى سىياسىي كۈچەيتىلىپ، دىنىي ئۈنۈمى
ئىشەنچىسى چىڭىتىپ كەتتى. ئىلى رايونىدىكى قانۇنسىز ئۆچۈم بۇزۇق
لار غەرەزلىك ھالدا پىچىقلاردىن پايدىلىنىپ، قابىلىيەتسىزلىكتە مىللى
بۆلگۈنچىلىك تەشۋىقاتلىرى تارقىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە مىللەت-
لەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق سېلىپ، دىنىي ئەسەبىيلىكنى تەرغىپ
قىلىپ قابىلىيەتسىزلىكنىڭ نورمال تەرتىپىنى بۇزغانلىقى. خىزمەت ۋە تۇرمۇش
تەرتىپىنى بۇزدى. ئىلى رايونىدا 96- يىل 12- ئاينىڭ 16- كۈنى
ۋە 97- يىلى 1- ئاينىڭ 25- كۈنى ئارىلىقىدا ئېغىر بولۇپ، ئاماسى
قىسىم ئاپتونوم [illegible] ۋە [illegible] ساتقۇ
چىنى ([illegible]) تۇرۇپ پاراكەندىچىلىك. بۇنى ئىككى قېتىم
تۇرۇۋاتقان كىشى بىرىچوسىغا ئېلىپ بارغان. 1- قېتىمدا قانۇن بويىچە
200 يۈەن جەرىمانە ئالغان. 2- قېتىمدا 15 كۈن تۇتۇپ تۇرغان. ئىلى
رۇزىمەھەمەت بۇ يىل 7- ئاينىڭ 10- كۈنىدىكى سەيپۇللىنىڭ چوڭ بېغىدا
جىم تۇرۇۋاتقان بەرىچوسىدىكى مۇناۋىن سوجاڭ ئەنۋەر ھەمدۇللا 1000
يۈەن جەرىمانە ئالدى. مەن بۇنىڭغا قايىل بولمىدىم. ئەنۋەر ماڭا سىز
ھەرقېتىم تۇرغانلىقىڭىز ئۈچۈن 1000 يۈەن جەرىمانە ئالدۇق ۋە تۇتۇپ
تۇردۇق. سىز ئەگەر توختىمىسىڭىز ئۈچىنچى قېتىم توختاتمايمىز دېدى.
دەپ ئېيتقان [illegible]. يېقىندا مۇناۋىن سوجاڭ ئەنۋەر ۋە باشقا
ساقچى كادىرلار جەرىمانە ئالغان قانۇن ھۆججىتىنى [illegible] بىلەن
قويدى. ئىلى رۇزىمەھەمەتنىڭ قېتىم ئاشكارا ئويدۇرۇپ، مىللى بۆل-
گۈنچىلىك ۋە ئېغىر ئەرجىلىك قىلغان ۋە [illegible] كادىر ساقچىلارنىڭ
ئوبرازىنى بۇزغان قانۇنسىز قىلمىشى ئاشكارىلاندى.
1997- يىلى 6- ئاينىڭ 23- كۈنى قابىلىيەتلىك يادرولۇق مەركەز-
لەشتۈرۈپ تۈزەش كۆرسىتىپ ئاساسلىق سەر-
تەرتىپ (96) 7- نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارت-
كومنىڭ (96) 8- نومۇرلۇق ھۆججىتى، مەركەز، ئاپتونوم رايون
ۋە ۋىلايەتنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىگە ئائىت ھۆج-
جەتلىرىنى ئۆگەندى. يىغىندا ئۆزلۈك ئاكى خەل تىل بىلەن

يەتالمىغانلىقى ئۈچۈن. سىلى خەنزۇلارنى ئاتالمىش ئوردۇ يېسقا تايىرنغان ئىدى
بۇ ۋاقىتتا بەزى كىشىلەر: سىلەر تاتارلارغا بىر-بىرىڭلارنى تايىرلاشمايمىز دەپ-
-دىڭىز. نېمە ئۈچۈن تايىرلاپ كەتمىدىڭىز؟ يالغۇز تېرىقچىلىقتا بىللە ئىشلىگەن
ياكى بىلەن ئەمەس تايىرلاشقان. ئۇنى ئىشلىتىپ تايىرلاشمىسىڭىز ئاتالمىش بولامدۇ؟
دەپ قوتراتقۇلۇق قىلغان. ئېلى روزى مەھەممەد بۇ سۆزنى ئاڭلاپ دەرھال قو-
-شۇلۇپ كەتكەن. بۇ ئۈچىنچى قېتىم - ئۈچۈنچى جامائەت سورۇقلىرىدا
سىلەر تاتار مۇناسىۋەتنى. سىلەر تاتار ئىشتىپاقىنى بۇزغانلىق قىلمىشى
بولۇپ، ئۇنداق غەرىزى ئىشتىپاقىنى ئېنىقتا؟!

6-ئاينىڭ 24-كۈنىدىكى ئوتتۇرىلۇق يىغىنىدا، ئۇ غالجىرلاشقان
ھالدا «ئىشچىلارغا بىز ئىشلەتسە ئىشچىلار ياخشى ئىشلەيدۇ.
قابىر تاتا باشلىقى بىزنىڭ كېيىمىمىزنى كىيەلمەيدۇ. ئۇ بىزنىڭ كېيىمىنى ئەكەتسەيدۇ
بەرگەن قابىر تاتا باشلىقى ياخشى قابىر تاتا باشلىقى ئەمەس، ھەقىقىي قابىر تاتا
باشلىقى بولالمايمەن» دېگەن. 6-ئاينىڭ 30-كۈنى ئەتىگەن قابىر تاتا-
مىزنىڭ ئوتتۇر مەيدانىدا «شىيالىك ئاتلانغان ئويۇنغا قاتنىشىپ
كېلىشنى ئۆتتۈرۈلمەسلىكى دا. شىۋىل» نى تەبرىكلىمەكچى ئىدى، بىز ئەتە
كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى. يېڭى باشلىنىشنىڭ ئىلگىرى ئۇ يەنە مەيداننىڭ
چەتىدىكى تۈپ تۈز تۇرغان، بىز بىلەن قالسا ئاتلىنىغان. بىللە توپ-توپ
بولۇپ ئاتلانغان قىزچاقلار بالىلارنى بىز بىلەن قالسىڭىز بارمىغانلىقى ئالدىراپ كەتمىگىنىڭلار
ئالدىغا بېرىپ بىز بىلەن قالسىڭىز ھەممىمىز قالساق ئوخشاش بولىدۇ دېگەن. قابىر تاتا
ئوردىنىڭ بىل توپ مۇسابىقىسى كېيىن بولدى. ئۇ بىر ئۈچۈنچى كىشىلەر
بىلەن بىرگە جەدۋەل چىقىرىپ، بىزنى ھاقارەتلەپ، مۇسابىقىنىڭ
نورمال كېيىن بولۇشىنى توسقان. بولۇپمۇ 66-يىلى قابىر تاتا بو-
يىچە كېيىن بولغان توپ مۇسابىقىسى بىر قانچە قېتىم توختاپ
قالدى. بۇنداق سۆز-ھەرىكەت قابىر تاتامىزنىڭ نورمال خىزمەت ئىشلەپ
چىقىرىشىغا ئوتتۇرىسى تەرتىپ بۇزغۇچىلىق ئېغىر دەرىجىدە دەخلى تەرۇز
يەتكۈزدى.

6-ئاينىڭ 24-كۈنى قابىر تاتا باشلىقى ئوتتۇرىلۇق كۆرسىتىپ بەرگەن
ياشى ئائىلە يولداشلارنىڭ ۋاقتىدا، ھەممە ئوتتۇرىلۇق كۆرسىتىپ بۇ

زىنى يېڭى تۈزۈلگەن، بۇ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى تەلىپىگە ئۇيغۇن ئەمە-
مەس. قابىل كادىرلارنىڭ ئىشتىراكى قىلالمايدۇ، دەپ سۆزلىگەن ئىدى. ئىشلى
روزمەھمەت ئەنە شۇ بوتلاپ، «بۇ قابىل كادىرلار ئىشلەپچىقىرىشنى تۈزە
كارخانىنىڭ زىيان تارتىشى بىلەن مۇناسىۋەتسىز، ئاپىلار يۈزى-
نى يۇتىشى كېرەك» دېگەن. دۆلەتنىڭ دىنىي سىياسىتىنى ئىنكار قىلە-
قويۇپ چىقىرىلغان. دۆلەتنىڭ تۆرت ئالىي كارخانىغا نىسبەتەن تۈزۈملەردە
دىنىي ئاكتىپلارنىڭ بىلەن شۇغۇللىنىشقا بولمايدۇ، ئاپىلارنىڭ يۈزىنى
ئوچۇق ئېچىشقا يول قويۇلمايدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن بار ئىدى. ئىشلى روزمەھ-
مەتنىڭ سۆزى تۈپ ھالدا دۆلەتنىڭ قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغانلىق.
ئۇنىڭ بىر يۈرۈش قىلمىشلىرى 6-ئاينىڭ 15-كۈنىدىكى مەخسۇس
تۈر بويىچە تۈزىتىش يىغىنىدا دەلىل ئىسپات ئارقىلىق بېكىتىپ قىلىندى.
ئەمەلىيەت بۇ شەرىسىز ئالىم ئالدىدا ئاشكارە بولدى. ئىشلى روزمەھمەت
ئۆز مەيداندا جىمى ئىدارىسى تەربىيە قانۇن بويىچە تەكشۈرۈشكە
تۇتۇپ تۇردى. بۇنى ھەر بىرسىلەر ئىشچى-خىزمەتچىلەر ياخشى بىلە-
دى. دەپ ئالقىشلىدى. دۆلەتلەر ئالىي سىياسىي قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇ-
ئاۋىن شۇجىسى بولغان ۋېي جۈن چۈەن جىمى ئىدارىسىنىڭ ئىشلى
روزمەھمەتكە قارىتا تۇتۇلغان چارىنى قوللاپ، ئۇنى تۇتۇپ تۇرغۇزغان بىرى
تۈزىتىشكە قويدى. 1- ... ئارقىلىق ئىشلى روزمەھمەتنىڭ
قانۇنسىز قىلمىشلىرى پاش قىلىندى، يېڭى تۈزۈم قابىلىيەتلىك قابىل ئاسىيا-
يوچى قادىرلارنىڭ بارلىقى ئىسپاتلاندى. مەيلى قەيەردە بولسۇن ياكى
قەيەرگە، ئىدارىلەردە بولسۇن بۇ خىل ئادەملەرنىڭ دە بۇ خىل ئىشلىرى
بولۇشىغا يول قويۇلمايدۇ. باشقا تۈرتەرگەن ھامان زەربە بېرىش،
ئىشچى-تەكشۈرۈش كۈچەيتىش، قانۇن بويىچە جازالاش بىلەن بىللە
تۇرۇپ قانۇننىڭ ھۆرمىتىنى ساقلاش لازىم. 2- ھوشيارلىق
نى ئۆستۈرۈش كېرەك. بىزدىكى ئادەملەرنىڭ بەزىلىرى ئىغۋاسۆز
لىرىنى ئىشىنىپ كەتمەسلىك، ھەق-ناھەقنى ئايرىماسلىق، مەيدان
مۇستەھكەم بولۇشى كېرەك. 3- مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزىتىشنىڭ
1- باسقۇچىدا، يېڭى تۈزۈلگەن قابىلىيەتلىك بىر ئازغىنا قالدى.

١٢

بۈگۈنكى يىغىندىن كېيىن قايرىمىغا پارتكوم ۋە مەركەزلەشتۈرۈپ تۈ-زىتىش خىزمەت ئەترىتىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا كۆپچىلىك ئەدىبلەرنى قوللىنىپ، ئىشچى قىسمىنى پاكلاشتۇرۇپ، تەربىيەت ۋە بىلىش، قايرىماسىنىڭ مۇقىملىقى ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا كاپالەتلىك قىلىشىمىز. ٤-، ٥ قولدا تۇتۇش، بىر قولدا مەركەزلەشتۈ-رۈپ تۈزىتىشنى يەنە بىر قولدا ئىشلەپچىقىرىشنى تۇتۇش، ئىككىلا قولنى قاتتىق بولۇشى كېرەك. زاۋۇت رەھبەرلىرى ئورتاق تىرىشىپ قىيىن ئۆتكەللەردىن ئۆتۈپ، ۋىلايىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئەدەپقىياتى ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپىسىنى قوشۇشى كېرەك.

ۋىلايەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ خىزمەت كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى يولداش ئەبەيدۇللا ھاشىم ۋىلايەتلىك، شەھەرلىك مەر-كەزلەشتۈرۈپ تۈزىتىش ئىشخانىسىغا ۋاكالىتەن يېپىق تۇتقۇچى-لىق قايرىماسىدىكى تۈرلۈك مەسىلىلەرگە بىرلەشتۈرۈپ ٤ تۈرلۈك شەرتلەرنى جاكارلىدى.

١- يېپىق تۇتقۇچىلىق قايرىماسىدا ئەتراپىدىكى رەززەمەتلىك تۇرغۇچىلار ئادەم ۋە ئىشنى تۈزۈلسە. قانۇن بويىچە تىزدىن بىر تەرەپ قىلىشىمىز. ~~قانۇنغا خىلاپلىق يېتەكچىلىرىنى ئىشلىتىش ئىنتىزا~~مى بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، قايرىما ئىنتىزامىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشىمىز.

٢- مەسلىھەتچىلىك بىلەن شۇغۇللانغان، دىنىي تەسەببۇسلۇقنى تەرغىب قىلىپ، خىزمەت قىلىشنى داۋاملاشتۇرغان ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى قانۇن بويىچە چىقىرىۋېتىش كېرەك.

٣- ھەر قانداق كادىر ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ يېپىق تۇتقۇچى قايرىمىسىدا ناماز ئوقۇشىغا بولمايدۇ.

٤- ھەر قانداق كىشىنىڭ يۈزىنى يېپىپ يۈرۈشىگە يول قويۇلمايدۇ.

ئاخىرىدا يىغىنغا قاتناشقان ئىشچىلار ۋەكىللىرى، بۈگۈنكى يىغىن ئار-قىلىق ھەق-ناھەقنى ئېنىق تونۇۋالدۇق، تونۇشىمىز ئۆستى، كارخا-

سۈيۈك نورمال ئىشلەپچىقىرىش تەرتىپىنى قوغداپ مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزىتىش خىزمىتىدە ياكى ماسلىشىپ ئىشلەيمىز. يۇقىرىقى فابرىكىدىكى پارتىيە ئەزالىرى، ئىشتىپاق ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ئاكتىپلارنى ھەركەتلەندۈرۈپ، «ئۈچ خىل كىشى»لارنى باش قىلىپ، قانۇنسىز دىنىي ھەركەتلەرگە قارشى تۇرۇپ، فابرىكىمىزنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ئەمەلىي نەتىجىسى قولغا كەلتۈرىمىز-دەپ ئىپادە بىلدۈرۈشتى.

خوتەن يىپەك توقۇمىچىلىق فابرىكا مەركەزلەشتۈرۈپ
تۈزىتىش ئىشخانىسى
1997-يىلى 7-ئاينىڭ 16-كۈنى

مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش قىسقاچە خەۋىرى

خوتەن يىپەك توقۇمىچىلىق فابرىكىدا مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش ئىشخانىسى
1997-يىلى 7-ئاينىڭ 8-كۈنى

ۋىلايەت ۋە شەھەردىكى رەھبەرلەرنىڭ فابرىكىمىزنىڭ 2-باسقۇچتىكى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش سەپەرۋەرلىك يىغىنىدا قىلغان سۆزلىرى

ۋىلايەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ خىزمەتكە مەسئۇل مۇئاۋىن مۇدىرى يولداش ئوبەيدۇللا ھاشىم مۇھىم سۆز قىلدى.

مانا سىز ئالدىدا رەھبەرلەرنىڭ 2-باسقۇچتىكى تۈزەش خىزمىتى توغرىسىدا قىلغان سۆزىنى ئاڭلىدۇق. بۇ مۇھىم كۆرسەتمىلىك مەيدانى خوتەن ئەھلىم پايپىنى رۇجۇن ھالدا خىزمەتنى داغدۇغۇلۇق قانات يايدۇرۇشى لازىم. ئۆتكەن يىل ۋىلايەتنىڭ كارخانىسىدىكى رەھبەرلىك بەنت تىزىشتە تەكشۈردى. ھازىرقى بۇ ئىزنە ياقتى بىز ئىزنە ۋىلايەتتىن بەنە ئۈچۈن فابرىكىمىزنى مۇھىم ئۇقتىلىق تۇرغۇن قىلىپ بېكىتتۇق؟ چۈنكى، فابرىكىمىزدىكى تايىنچ ئىشلەپچىقىرىش مەسىلىدە قوشتىرا تۇغۇلغان قىلىپ خىزمەتلەرنى ئاغىر كەيپىياتنى قوزغىدى. مەسىلەن، فابرىكىدىكى بىر بەر سالىق شىشى ئۆلتۈرۈلگەن كۆرسىتىلگەن ئۇرغانلىقىم ئۈچۈن ھەلچ يوقىنى جەرىيان ئالدى، كەتكۈن سوئال قويىدۇ. بۇ يىچۇ سودىگەر خىزمەت ساقچىسى سىز خىزمەتنى ئۆزگەرتىڭ، ئەمما ئۆزىنى ئۆزگەرتمىسىڭىز مۇنداق بار. كۆرۈۋېلىش يېتىدۇ. دېدى بۇنى كىشىلەر تەشۋىش بىلەن باغلىق

توۋىدىن ئۇيغۇنا ئەمەس. مۇشۇ ساقچىسى ئۇنداق ئەمەس قىلىنغان،
ئۇنىڭ مۇنداق دېيىشىدىكى مەقسىتى نېمە؟ ئۇنىڭدىن باشقا قابىلىيەتلىك
دىسىدىن پايدىلىنىپ ئىشلەپچىقىرىشقا بۇزغۇنچىلىق قىلغان ئىشلار بار.
ئىشنى ۋاقتىدا ئاماس ئۆتەيدىغانلار بار. قانۇن بويىچە دىنىي باشقۇ-
رۇشقا قايىل بولمايدىغانلار بار، باشقا كىشىلەرنى دىنغا ئىشىنىشكە مەجبۇ-
رلايدىغانلار بار. مۇنداق ئادەملەر سىياسىتىغا قارشى، كومپارتىيە ئە-
زالىرى توغرىسىدا ئىغۋا تارقىتىپ، كادىرلار ۋە ياشلار ئىتتىپا-
قى ئەزالىرى ئوتتۇرىسىغا چېقىپ، سۆزلەش ئىشىدا جۈرئەت قىلىشىدىغانلار
ماھىيىتىگە قارىشى قەتئىي تۈزەش قىلىش لازىم. چوڭقۇر قېزىشنى
ئاشكارا قىلىش «ئۆچمەن ئۇنسۇر»لارغا قاتتىق زەربە بېرىش
لازىم. بىر قانچە كىشىلەرنىڭ نورمال ئىشلەپچىقىرىش تەرتىپىنى
بۇزۇشىغا يول قويماسلىقىمىز لازىم. تۈزۈتۈش جەريانىدا يېتەكچىلەر
نى ئەمگەك ئىنتىزامى بويىچە بىر تەرەپ قىلىش. بۇ ئىشقا يېتەكچى-
لەرنى قابىلىيەتلىك ئىنتىزام قائىدىسى بويىچە بىر تەرەپ قىلىش لا-
زىم. ھازىر ئىشنى تولۇق ئاقىتالمايدىغانلار ئاز ئەمەس، ئىش بارلار ياخشى
ئىشلىمەس. ئىشنى تولۇق تۈزەتمىگەنلەرنى تۈزۈتۈش قىلىش كېرەك.
ئۇ ئىنتايىن نۇقتىنى ئەكىتىلدى. ١. ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنسىز
دىنىي پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشقا، ئانىلارنىڭ يۈزىنى يوتقۇزۇشقا، ئىش-
لەپچىقىرىش جەريانىدا ناماز ئوقۇش، ناماز ئوقۇپ ئىشلەپچىقىرىشقا
تەسىر يەتكۈزۈشكە يول قويۇلمايدۇ. ٢. ئەمگەك ئىنتىزامى ۋە
بەلگىلىمىلەرنى قىلىپلا ئىشتىن قاچۇرۇشى كېرەك. زاۋۇت باشلىقى بو-
تەرەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق. ئاخىرىدا ئۇ، قابىلىيەتلىك ٥. باشقۇ-
رۇش تۈزۈمى خىزمىتى قارشى قانچە تەدبىرنى ئوتتۇرىغا قويدى.
١. مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزۈمى خىزمەتتە كومپارتىيە
ئەزالىرى، ئىشچى-خىزمەتچىلەر قەتئىي مۇسۇلمان. بىر ئۆچۈم بى-
زۇقلاردىن قورقماسلىقى لازىم. بۇ قېتىمقى تۈزۈتۈش قارشى قانداق
بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ھەر بىر كىشى ئۆز جايىدا قېتىملىق
قاتتىق ... ھەر قايسىلىرى ئۆزىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشى

١٢

سانائەتقا بەرداشلىق بېرىشى كېرەك.

٢- ب- باسقۇچ ئاخىرلاشقاندىن كېيىن ٣- باسقۇچقا دەھ-
قانلارنى بويىچە تەكشۈرۈلدى. مەيدانى ئۈستە ھەم بولمىغان، يۇرت-
سىيىسى موجۇت بولغان، بايرىقى روشەن بولمىغانلارنى تازىلاش كېرەك.
بۇنداق كىشىلەرنىڭ قوشۇنىمىزدا تۇرۇشى قەتئىي بولمايدۇ.

ئۆز ئىشىنى ياخشى مۇدىر قىلىشى، ئۆزگىلەرنى ياخشى باشقۇ-
رۇشى. ئۆزىنىڭ ئىشىنى ياخشى ئىشلىشى لازىم. يەنى، ئۆز دائىر-
سىدىكى ئىشلارنى ياخشى باشقۇرۇشى كېرەك. ئارىسالاردا بىر لۇم-
ئىشخانا، سېخ) ئۆزىنىڭ ئادىمى ياخشى باشقۇرۇشى لازىم. ھەر يەر-
دە ئىشنى چىقىدىغان سوتكى مەسئۇل بولىدۇ. ئۆزلىرى ئېنىق ياخشى
ئىشلىشى، مەسئۇلىيەتنى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى، زىددىيەتنى يو-
قۇرىغا ئىتتىرمەسلىكى لازىم.

ھۆكۈمەت ئىشچىلار پارتىيەسىنىڭ موتاۋۇن ئۆتۈش يولداشلىرى
يى قابىلىيەتلىك مەركەزلىشتۈرۈش، ئۆزىنىڭ خىزمىتى توغرىسىدا تۈزۈم-
سىلىكچە يوليورۇق بەردى.

١- تۈزۈلۈشنى ئۆستۈرۈش، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش. تۈزۈم-
لىك تەشكىلىي تەربىيىنى مەركەزلەشتۈرۈش، دەرىجە بويىچە ئۆزىگە خىز-
مەتچى قارىتىشى كېرەك. ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر تۈ-
زۈلۈشنى ئۆستۈرۈشى، ئالدىنقى سەپتە تۇرۇشى، بىر دەرىجە يەنە
بىر دەرىجىنى يېتەكلىشى، ھەرقايسى ئىشچانلىقىنى مەسىلىنى ھەل
قىلىشتىكى مۇھىم كارلارنى ھەممە باسقۇچ بويىچە دائىم تەكشۈرۈپ تۇ-
رۇش، بىر ئۈچۈن ئەمەلىيەتچى كۈچلەرنىڭ ھەيتۈسىنى يەرگە ئۈرۈشى
كېرەك.

٢- نۇقتىنى تۇتۇپ ئىلگىرى قاتتىق زەربە بېرىش. دەل، توغرا،
قاتتىق زەربە بېرىش پرىنسىپىنى مەھكەم ئىگىلىشى لازىم. شۇڭا، ئۇ-
رۇشپا باشلىرى ئۆزلىرىنىڭ تەۋەلىكىدىكى ئەھۋالىنى ئېنىق ئىگىلىگەن-
دىن كېيىن كارخانىنىڭ مۇقىملىقىغا، خۇشەنىڭ مۇقىملىقىغا، ئىشچانلىقى
ھەتتا پۈتۈن مەملىكەتنىڭ مۇقىملىقىغا كاپالەت قىلىشقا بولىدۇ.

ھەر بىر كومپارتىيە ئەزالىرى، ياشلار ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە كادىرلار
بېرىۋالىق قىلىشقا بولمايدۇ.

٣- دىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش. دىنى پائالىيەت دۆلەت-
نىڭ قانۇن - قائىدە دائىرىسىدە ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك. بۇنىڭدا مۇتلەق
ئەركىنلىك بولمايدۇ. دىنگە ئىشىنىش ئەركىنلىك. ئەمما كومپارتىيە ئەزا-
لىرى ۋە ئىتتىپاق ئەزالىرى دىنغا ئىشەنسە بولمايدۇ. ئىشلەپچىقىرىش
دائىرىسى ۋە كارخانىلاردا ناماز ئوقۇسا بولمايدۇ. مۇنى يۈرەكلىك باشقۇرۇ-
شىمىز لازىم. ئاياللار ھاجى بولغانلار يۈزى يېپىق ئىشلىسە بولىدۇ. ئۇنىڭدىن
باشقىلار بولسا، توي قىلغان ياشلارنىڭ ئۈچۈن يۈزى يېپىقلىدۇ؟
يۈزنى يېپىۋېلىش ئىران ۋە ئۆزى ئەرەبىستاندىن كەلگەن.
ئۇيغۇر مىللىتىنىڭ مۇنداق ئادىتى يوق. ئوتتۇرا ئەسىردە قاراخانىيلار ئوتتۇرى
كۈرەشچى ئاچقاندا ١- تۈرى بىر ئادەم يۈزى يېپىپ كەلگەن. سۆزلىگەن-
دىن كېيىن ئۈچ ئادەم يۈزنى يېپىپ كەلگەن. بۇ بىزنىڭ ئاقىل
تۇرغانلىقىمىزنى بىلدۈرىدۇ؟ سالى ئورۇپ ئادەملەردە يۈزى يېپىپ يۈرىدىغان ئىشى
يوق. بىز دائىم بىلىپ تۇرغان دىنى باشقۇرۇشىمىز كېرەك.

٤- قارا كۈچلەر ئوخشاشى بولمىغان ئىش ئىلىپ زەربە بېرىش توغرا بىر
تەرەپ قىلىپ، ئاز ساندىكى زور دەرىجىدە كەچۈرگۈسىز بولغان ئىتتىپاقسىز
بىر ئوچۇم دۆلەتچىلىك زەربە بېرىپ كارخانىنىڭ تۇرمۇش خىزمەت-
لىرىنى ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم.

ئومۇمەن ئىشچىلار ئۆتۈشىدىكى مۇدىرى يولداشنىڭ ئايۇچىلىق
قوشۇمچە سۆز قىلدى:

١- ئىشچىلار ئىشىغا ئايىتشى تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشى
لازىم.

٥- ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى جارى قىلدۇ-
رۇشى لازىم.

خۇلاسە قىلىپ ئېيتقاندا، يىغىن ئاخىرىدا تەرەققىي قىلىپ بۇ توغرىلىق
تونۇشتۇرۇلدى، ... ئىتتىپاقلاشقانلىقى مۇھىملىقى
بار. بىز ... قىلىش - خىزمەت ... تەربىيە

بىر شەرت قويدۇق.

3- شىنجاڭ ئىدىيىۋى سىياسىي خىزمەت ئىشلەپ، بۆلگۈنچىلىك سۆزلىرىگە رەددىيە بېرىشنى تەلەپ قىلىمىز. ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا جەمئىي 7 نەپەر بار، بۇلارنىڭ ئىچىدە مىللىي كادىر نەپەر، قولغا ئېلىنغان شەخس يوق. بۇ نۇقتا ئۈچۈن 340 مىللىي خىزمەتچىنى ساقلىدى، كۆپ سانلىق مىللىي خادىم خىزمەتچىلەر بۇنىڭدىن نارازى بولدى.

4- خادىم خىزمەتچىلەر ئۆزىنى پاكلاش ئۈچۈن، سوتقا قويۇپ كېڭەيتىش، «ئۆز خەلقىنى ئۆلتۈرۈش» لارنى توختىتىش تەلەپ قىلدۇق.

ھۆكۈمەت سىياسىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن قاتنىشىدىغان شەرقىي تۈركىستان
تۈزگۈچى خادىمى
11 . 7 . 1999

صح

قسقچه قونوشمه

~~بوجوجویتسکلی~~

بونینك ئوچون ئوقورغانلیغی راستی بوییسونغا یارماندا ئوقوییه ردیکی

ئوتیغید رساقچی بونینکغا سن خفزدنی ئوقوماي ئوتیغیدرنی

ئوقوغان بولسانکز ساتمنا بچاپا زانیوقتدی. سن خفززونی ئوقوردوك

صاحب سنی ئوزوم بیلمن

مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش قىسقا خەۋىرى

خوتەن يىپەك توقۇمىچىلىق زاۋۇتى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش ئىشخانىسىدىن
1997-يىلى 7-ئاينىڭ 8-كۈنى

زاۋۇتىمىز 2-باسقۇچتىكى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش سەپەرۋەرلىك چوڭ يىغىنى ئاچتى

7-ئاينىڭ 8-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن زاۋۇتىمىز ئىشخانا بىناسى 2-قەۋەتتىكى مەجلىسخانىدا زاۋۇتىمىزنىڭ 2-باسقۇچتىكى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش سەپەرۋەرلىك چوڭ يىغىنى ئېچىلدى. زاۋۇتىمىز بويىچە ئىشچى-خىزمەتچىلەر، باشلىقىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلاردىن جەمئىي ٢٣٥ نەپەر كىشى يىغىنغا قاتناشتى. ئاپتونوم رايونلۇق ئىدارە پارتكومىدىكى يولداشلار ۋە ۋىلايەتلىك، خوتەن شەھەرلىك مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىگە مۇناسىۋەتلىك بولغان رەھبەرلەردىن بولۇپ، 13 نەپەر كىشى زاۋۇتىمىزنىڭ سەپەرۋەرلىك چوڭ يىغىنىغا قاتناشتى. قىسقا رەھبەرلەر مۇھىم سۆز قىلدى. چوڭ يىغىندا زاۋۇتىمىز پارتكوم سېكرېتارى يولداش مەسئۇم ئاسىن رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئالدى بىلەن زاۋۇتىمىز باشلىقى جۇ جۈەن، ۋىلايەتتىن يالقۇن شۇجى، جۇڭگو مەمتىمىن ۋالى ۋە مۇئاۋىن خوتەن خوجالىقىنىڭ مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش توغرىسىدىكى چوڭ يىغىندا قىلغان سۆزىنى يەتكۈزدى. ۋالى جۇرەت مەمتىمىن ۋالى تۈزەش خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى توغرىسىدىكى بايانلىرىنى ئوقۇ-تۇم. يالقۇن شۇجىنىڭ ئۆتكۈزۈشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش ئېھتىياجى مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى، زۆرۈرلۈكى ۋە تەخىرسىزلىك ئەھمىيىتىنى يوقۇ-

رى كۆتۈرۈپ، مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەشنى خىزمىتى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشـ
تۇرۇلدى توغرىسىدىكى سۆزلىرىنى ئۆگىنىشتە، مۇتلەق ئۆزىنىڭ سۈيىچە خۇجايىن
ئىشلىتىپ ٢- باسقۇچتىكى ئوقۇتۇش خىزمىتى يەنى «ئىزدىنىش بېرىش» دە «تو
زەگىچە» ناھايىتى مۇھىم مەزمۇنى ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى.

يېقىنقى تەكشۈرۈشتىن بۇرۇن، مەيدانى سۈيىچە ۋىلايەت ۋە ھەر
دىن يىغىلغان ئاتقاشقان رەھبەرلەرنىڭ يىغىندا قىلغان سۆزى ۋە تەلەپ
لەر ئاۋۇ تاشنىڭ ئەمەلىيىتى ئۈچۈن. بۇ تۈرلۈك خىزمەتنى ياخشى ئىش-
لەشتە بىر تەرەپلىمە ئەھمىيەتكە ئىگە. دەپ ئۆزىنىڭ مۇنەيتتە رۇلىنى بىلدۈر
دى. مەيدانلىق ئاۋۇ تەمىنلەش ٢- باسقۇچتىكى خىزمەتلەرنى ئورۇنداشـ
تۇردى ۋە تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

١- مەللە تەرتىپنى ئاتالغۇ بويىچە ئىشلەش كۆزنىڭ ئېھتىياجى.
تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئاساسى ئىنىق ئاڭلىق تونۇش
كېرەك. «ئۆزىچە ئۆتۈشمۇ» لار بولسا موقىملاشقان مەنىسى بۇ
نى تۈپتىن تۈزەپ چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار
بۇ مەيداندا تۈزەشنىڭ جىددىيلىكى ۋە مۇھىملىقىنى تولۇق تونۇش، تو-
نۇشنى ئۆستۈرۈش لازىم.

٢- مەخسۇس تۈر بويىچە مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەشتە ھەر
ىرىنىڭ ئەھۋالىچە مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى مۇھىم تەدبىردۇر.
بۇ رەسمىيەتنى چىڭ تۇتۇپ، تۈزەشنى ئادەتتىكى ئېلىپ بېرىش لازىم.
تۈزەشنى داۋاملاشتۇرۇشتا ھەر دەرىجىلىك كادىرلار سىياسىي بىر دائىملىق بېرىش
يايرىقى ... ئالدىنقى سەپتە تۇرۇشى لازىم.

٣- ئاممىنى تەلەپ كۆزلەپ قوزغاپ، ئاممىغا تايىنىش لازىم.
قايىلىقىمىزدا يۈز بەرگەن ئەتراپلىق ۋە غەلىتە ئىشلارنىڭ ياشىرىشى
چوڭقۇر كۆرۈش لازىم. بەزى ئىشلار خىزمەتچىلەرنىڭ سەۋەب ئاستىدىن
ۋە تېپىشقا يايدىلىپ، ئوتتۇرىغا ئېلىپ قىلىش، ئىشنى بويىچە قىلىش،
ئىشلارنى ھاكارەتلەپ، ئىنكاسلار تۇتۇپ، ئاممىنى قايىل قىلۇرۇپ ئور-
ھال ئىشلەپچىقىرىشى ئەترەتنى بۇزۇپ، ئىشلەپچىقىرىشقا زىيان
يەتكۈزگەن مەسىلىلەرنى ئېنىقلاشقا، «ئۆچۈكسىز ئۈتۈشۈش»لارنى

تولاپ چىقىشىمىز، كارخانىنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشىمىز
ياخشى بولغان نەتىجىنى - ئاشۇرۇش مۇھىت يارىتىشىمىز لازىم.

٤- بۇ قېتىمقى كۆرۈشتە پارتىيىنىڭ سىياسىتىنى ئاشكارا ئىجرا قىلىش
جەريانىدا ئوخشاش بولمىغان ئەمەلىي خىل زىددىيەتنى ئاشكارا بىر قىلىپ تۇرۇپ
شەھەر، سىياسەت، قانۇن بىلەن كۆپلىگەن بويىچە شۇنى كۆرۈشىمىز لازىم. با-
شقىلارنىڭ، قانۇننى ئىجرا قىلىش، ئەڭ زور دائىرىدە ھەر ساھەلەرنى تەشكى-
لىي تەجرىبىلەر بىلەن ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز لازىم. بۇ جەرياندا توغرا ھالدا بىر تۈ-
رلۈك سالاھىيەتكە زور بىر بېرىشىمىز لازىم.

جۇڭگو جاڭ بىر قانچە قائىدىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يېقىن مەيدا-
ندىكى ئىسلاھات مەسىلىسىگە قارىتا جىددىي تەنقىد قىلدى. مۇشۇنداق
مۇھىم يىغىندا، مۇشۇنداق جىددىي كۆرۈشتە بىزى كىشىلەر بارلىق سالاھى
كىتاب كۆرۈش، تەجرىبە كۆردى. بۇ كۆتۈرۈلۈش بولمىغانلىقىنىڭ ئىپادىسى، بۇ
تۈرلۈك يىغىنغا قاتناشقانلار كادىر، ئوقۇتقۇچى بولۇپ، پارتىيە ئەزا
لىرى $\frac{1}{3}$ نى تەشكىل قىلىدۇ. مۇشۇنداق مۇھىم يىغىنغا كۆتۈرۈل-
مىسە، ئېغىر كادىرلارنىڭ سىياسىي ساپاسىنىڭ تۆۋەنلىكىنى كۆر-
سىتىدۇ. بۇ ئوتتۇرا قاتلام رەھبەرلەر ھەم خاتىرە يازمىسى ھەم
تەشەببۇس ئاڭلىمىدى. سىز ئاساسىي قاتلامدىكى خىزمەتچى قانداق
رەھبەرلىك قىلالايسىز؟ بۇنىڭ ئۈچۈن يىغىن ئەھمىيىتى ساقلانغان ئۈچۈن
3 تۈرلۈك تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويىمەن.

١- يىغىنغا قاتناشقانلار ئۆز ۋاقتىدا كېلىشى كېرەك بولىدۇ.
ئۇنداق قىلمىغاندا، بىر دەۋر بويىچە جەرىمانە ئېلىنىدۇ.
قارارنامىدە ئېلان قىلىنىدۇ.

٢- ئوتتۇرا قاتلامدىكى يۇقىرى كادىرلار يىغىنغا قاتنا-
شقاندا خاتىرە قالدۇرۇشى لازىم. ئۇنداق قىلمايدىكەن يىغىن
مەيدانىدىن چىقىرىۋېتىلىدۇ.

٣- ھەر قانداق يىغىن ئاچقاندا يىغىنغا ئالاقىدار بولغان
ئىشلارنى قىلىشقا بولمايدۇ. ئالاھىدە قىلىنسا يىغىنغا قاتناش-
قانلار قاتارىدا بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

٢٤

خوتەن يېزا توقۇمىچىلىق فابرىكا مەركەزلەشتۈرۈش
تۈزەش ئىش خانىسى
1997 - يىلى 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى